

Den učitelky a dětí v MŠ

Mnozí rodiče nemají představu, jak probíhá den učitelky v MŠ, z některých reakcí dokonce vyplývá názor, že si učitelka s dětmi ve školce jen hraje nebo že je pouze „hlídá“.

Dovolte nám tedy seznámit vás s tím, jak vypadá běžný den učitelky MŠ, jaké jsou podrobné činnosti dětí, co je během dne čeká.

Povinností každé mateřské školy je vytvoření vlastního Školního vzdělávacího programu (ŠVP), který je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV).

Náš ŠVP má název „Je nám pěkně ve školce“.

ŠVP je sestaven v obecné rovině, kde jsou společná témata pro všechny věkové kategorie. Učitelky v jednotlivých třídách vytvářejí své vlastní Třídní programy, kde je náročnost po obsahové stránce přiměřena věkové kategorii dětí. Dle Třídního vzdělávacího programu si učitelka připravuje denní program pro děti, ve kterém se střídají různé činnosti také dle plánu – tzv. režim dne.

6.00 - 8.00 hodin

Děti se schází a zpočátku si hrají s hračkami dle vlastní volby – mohou si kreslit, modelovat, hrát si se stavebnicemi, v dětských koutcích, využívají celý prostor třídy.

P. učitelka dle potřeby hovoří s rodiči, zaznamenává informace o dítěti a připravuje si pomůcky na „řízenou činnost s dětmi“. Mezi tím stále děti sleduje, věnuje jim pozornost, odpovídá na dotazy, radí a povídá si s nimi.

V 7 hod. přichází dvě paní učitelky (dle směny).

Učitelky jsou stále ve střehu, sledují a usměrňují hru dětí, doplňují případně nové záznamy do evidenčních listů, hlásí počty dětí do kuchyně a na spaní, nabízí dětem pitný režim a řeší s dětmi jejich problémy, napomáhá při hře.

8.00 – 8.30 hodin

Děti se rozdělují dle věku na dvě skupinky (Berušky a Sluníčka) a odcházejí do svých tříd. Zde paní učitelky směřují činnosti dětí k danému dennímu programu, předkládají jim pracovní nebo výtvarný materiál. Děti tvoří výrobky dle pokynů uč. - stále je zde svobodná volba dítěte k výběru činností dle svého uvážení.

Plánované nabízené činnosti: na koberci: např. stavby z kostek všech druhů, konstruktivní stavebnice, dřevěné skládačky, hry v kuchyňce, kadeřnictví. Děti si samy vytvoří skupinky dle zájmu a vyberou si činnost. Nabídka u stolečků: např. puzzle, společenské hry (nutný dozor učitelky – dodržování pravidel), výukové zábavné hry a další spousta her, kreslení, modelování, malování štětcem, vystřihování, nalepování...Plánovaná výtvarná činnost vyžaduje častý dozor a radu, pomoc dětem. Pracuje obvykle jedna skupinka, které vše vysvětlíme, i několikrát, další skupince vysvětlujeme znovu. Nabízíme barvy, vodovky, suché pastely, tuš, křídly, netradiční techniky. Kontrolujeme správné návyky při práci s barvou a štětcem, při držení nůžek a tužky.

Zazpíváme si novou písničku s nástrojem, využíváme rytmických her a trénujeme udržení stejného rytmu všech dětí, případně se naučíme básničku, pohybově ztvárníme, naučíme se dramatickou nebo pohybovou hru a už je čas na ranní rozvíjení. Cvičíme v herně na koberci. Po skončení následuje hygiena - děti jdou na záchod a umýt si ruce, dbáme na hygienu a návyky kontrolujeme.

Starší děti plní své speciální úkoly v rámci přípravy na školní docházku. Stále se snažíme sledovat všechny děti v rámci bezpečnosti, jejich pohyb po třídě i mimo ni - WC, umývárna.

8.30 – 9.00 hodin

Pokud mají ten den svátek nebo narozeniny, připravíme oslavencům malou školkovou oslavu – gratulace – přání od dětí, mini dárečky ze školky, písnička.

Jdeme na svačinu. Dle potřeby přidáváme dětem čaj, pomáháme se stolováním, vedeme děti k čistotě a samostatné obsluze – odnáší si nádobí, chodí si samy přidávat, likvidujeme vzniklé „nehody“ – zde podle věku dětí ,v mladších třídách všechny přídatky dětem obstarávají uč. Vedeme děti k návykům stolování – nemluvit při jídle s plnou pusou, sedět u stolečku rovně, drobit na tácek.

9.00 - 10.00 hodin

Další vzdělávací činnosti jsou řízené uč. dopolední náplň je nahuštěná s tím, že se přihlíží k věkovým zvláštnostem a program se vytváří přiměřeně věku dětí.

10.00 - 11.00 hodin

Opět provedeme hygienu, kdo má potřebu jde na WC, mytí rukou a přesun do šatny a oblékání na pobyt venku. Připomeneme si, jak se vhodně obléknout a na požádání pomáháme dětem při oblékání, snažíme se o samostatnost dětí a kontrolujeme zastrčené věci u každého zvlášť. Nejnáročnější je oblékání v zimním období, kdy vrstev oblečení je víc, někdy nastanou problémy se zapínáním zipů, navlékáním ponožek, rukaviček a to především u malých dětí, které pomoc požadují daleko častěji než předškoláci. Po tomto úkonu je p. uč. celá splavená, musí se pospíchat, aby oblečené děti nebyly příliš dlouhou dobu ve vytopené šatně ochotně pomáhají i p. školnice a p. uklízečka. Konečně se jdeme oblékat i my - paní učitelky, hlavně nezapomenout papírové kapesníčky a mobil ...

Sledujeme na vycházce, aby děti nechodily příliš blízko obrubníku u silnice, snažíme se dodržovat přiměřené vzdálenosti mezi dětmi a bezpečnost u rušných silnic. Využijeme volnosti prostoru v přírodě, ale často celý prostor nejdříve musíme vizuálně zkontrolovat a projít, abychom případně odstranili nebezpečné předměty, děti neustále poučujeme, že po cestě nesbíráme žádné odpadky a podezřelé předměty, nesaháme po věcech, které můjme př. ploty, zábradlí, keře...

Při přecházení vozovky je nutné děti stále upozorňovat na zklidnění a reagování na povely učitelky. Neustálá zodpovědnost a ostražitost je na místě.

Vycházky také slouží k přímému pozorování okolí – povídáme si, co okolo sebe vidíme, co je velké, co malé, čeho je hodně, čeho méně, jaké slyšíme zvuky v přírodě sledujeme stromy, rostlinky, hmyz, porovnáváme rozdíly ... děti se zkrátka stále něco dovídají, učitelka je stále ve střehu.

11.00 - 12.00 hodin

Převlékání z pobytu venku, pomáhá nám paní školnice i paní uklízečka, mokré věci dáváme na topení. Mnohdy není v našich silách všem dětem věci v přihrádkách přerovnávat. Školáci už to zvládnou lépe a samy si rovnají své věci. My děti chválíme především za to, že jsou schopny se vůbec samy převléknout, najít si věci a zase je vrátit do své přihrádky. Někdy se stane, že si dítě své oblečení nepozná, podepsané není, tak řešíme zapeklité situace plno otázek „čí to je? odpověď žádná“. Srovnané věci do komínků řešíme až jako poslední věc. Rodiče jistě prominou a věcičky pak dětem při odchodu porovnájí. Po převléknutí jdou děti na záchod, umýt si ruce, učitelka kontroluje čistotu.

Je tu připravený oběd. Velké děti používají i příbor na druhé jídlo. Dbáme na správné návyky u jídla, držení lžice a příboru, slušné chování, čistotu stolování. Malým dětem občas i pomáháme a krmíme je, ale měly by být schopny se najíst samy. Mezi jídlem likvidujeme spolu s paní uklízečkou vzniklé nehody – polití, rozlítí, zdravotní obtíže u jídla, apod., mezitím rychle do sebe „naházíme“ polévku a druhé jídlo, zapijeme čajem a už se jdeme s najedenými dětmi chystat k odpolednímu odpočinku.

12.20 - 12.30 hodin

Pomáháme s převlékáním do pyžámek k tomu nám znovu pomáhají paní školnice či paní uklízečka (dle směny), děti odcházející po obědě si zatím staví u legového stolečku a čekají na rodiče. Pomáháme dětem s ukládáním a přihrádkám, upravujeme postýlky. Rodičům předáváme důležité informace o dítěti a rovněž je přijímáme a zaznamenáváme pro kolegyně na odpolední službu. Učitelky se střídají ve směně. Učitelka z ranní směny odchází připravovat pomůcky a materiál pro činnosti na další den, uvede svou třídu do pořádku, sklídí pomůcky a materiály používané během dne, obmění např. nástěnky novými výtvy dětí, roztřídí výkresy dětí do složek ve třídě, zapíše do třídnice, doplní údaje do dokumentů, aj.

12.30 - 13.00 hodin

Nastává čas na přečtení pohádky. Výjimečně posloucháme pohádku z CD.

13.00 - 14.00 hodin

Od této doby mají již děti v celém prostoru školky potřebný klid na odpočinek.

14.00 – 14.15 hodin

Vstávání, převlékání dětí, hygiena po spánku. Pomáháme dětem z pyžámek, lůžkoviny protřepeme, necháme chvíli odvětrat, poté se skládají do „balíčku“ a ukládají do polic na lůžkoviny. Pomáháme s oblékáním znovu pomáhá buď paní školnice nebo paní uklízečka (dle směny), česáním holčiček, upravíme se a jdeme na svačinu. Zlikvidujeme vzniklé „nehody“, najdeme čisté oblečení, zabalíme mokré, apod.

14.10 – 15.30 hodin

Odpolední svačina. Opět dbáme na správné návyky, přidáváme dětem čaj a jídlo, ovoce.

Hry a činnosti dle volby dětí. Při činnostech sledujeme děti, jak drží tužku či jiný výtvarný materiál, jak zvládají skládání obrázků, puzzlů, třídění tvarů. Děti postupně odchází domů, předáme důležité informace rodičům.

Končící učitelka zkontroluje upravenost třídy, zavře všechna okna, vypne el. spotřebiče, spláchne WC, uklidí do kabinetu již nepotřebné pomůcky a zamyká uvnitř. Rodiče přichází včas tak, aby do 16.00 byl již areál školky prázdný a mohl se zakódovat.

Pro mnohé učitelky tímto pracovní den ovšem nekončí, další přípravu dokončují ještě doma. Kromě pedagogické práce má každá z nás v pracovní náplni ještě další organizační záležitosti MŠ, které se zpravidla plní již mimo pracovní dobu, neboť se při nich nemůžete plně věnovat dětem.

Pravidelně se konají také pedagogické porady a to až po skončení pracovní doby.

Dle rozpisu a programu se také účastníme odborných seminářů a školení.

Paní učitelka musí být ozbrojena notnou dávkou trpělivosti, psychické vyrovnanosti, sebeovládání, empatie, tolerance, asertivity, přívětivosti, zodpovědnosti, spravedlnosti, důsledností, komunikačních schopností, ...být učitelem je tedy posláním a ne povoláním.